

Úvodník

Milé čtenářky, milí čtenáři e-Věstníku,

letí k Vám letošní 13. číslo, které přináší pár aktualit. V souvislosti s hruschkovskými zářijovými oslavami byla vyhlášena také medová soutěž. Je sice již uzavřena, avšak po zkušenostech z příjmu některých vzorků jsme se rozhodli přinést a shrnout důležité informace o povinných i nepovinných údajích pro etikety, i když víme, že jste je všichni zaregistrovali v článku J. Lstibůrka v letošním 1. čísle Moderního včelaře. Přinášíme i zprávičku z moc hezkého setkání a k ní pár fotek. A také chceme pozvat na znovu zahajovaný cyklus kursů, jejichž tématem jsou nemoci včel. A zveme rovněž na další akce...

Redakce

Informační okénko

Medová soutěž uzavřena

Pravidelní čtenáři e-Věstníku již jistě postřehli, že se v září bude konat v rámci oslav 150. výročí vynálezu medometu také Medová soutěž, která je pro všechny včelaře zdarma. V minulém e-Věstníku jsme vás informovali, že se prodloužila lhůta pro zaslání vzorků **do 31. srpna 2015**. Soutěž je tedy už uzavřena, protože přípravy na oslavu vrcholí a vzorky se již analyzují.

Chtěli bychom poděkovat všem, kteří jste nám zaslali svoje vzorky medu. Bohužel nám někteří včelaři poslali med bez etikety nebo měli na své etiketě uvedeno pouze jméno a lokalitu.

Pojďme si tedy shrnout, co by měla obsahovat etiketa na med. Objeví se to ještě vícekrát, ale opakování je matka moudrosti...

O tom, co je nového ve značení medu, jste se mohli dočíst v Moderním včelaři č. 1 ve článku od Ing. Jaroslava Lstibůrka.

Mezi povinné údaje na etiketě patří:

- **Název potraviny** – MED (květový nebo medovicový)
- **Množství potraviny** – uvádí se váha v g, nebo v kg
- **Doba minimální trvanlivosti** – jelikož má med trvanlivost delší jak 18 měsíců, zpravidla se uvádějí 2 roky, nemusí být uvedeno přesné datum, stačí uvést rok
- **Podmínky uchování, nebo podmínky použití**

- **Jméno, nebo obchodní název a adresa výrobce** – není povinností uvádět telefonní číslo

Nepovinné údaje:

- **Země původu** – není vyžadována u produktů z ČR uváděných na trh v ČR. Tento údaj je tedy povinný pouze v případě vývozu medu.
- **Doplňující údaje k označení druhu medu** – květový pastový, luční, lesní, lipový, pohankový, řepkový med, atd.

Čitelnost a umístění údajů na etiketě – povinné informace o medu musí být na viditelném místě a snadno čitelné. Poprvé se také určuje, jak velké má být písmo, jímž jsou povinné údaje na etiketách vtištěny. Dále nutný světlý a barevný kontrast mezi tiskem a pozadím. **Výška malého písmene „x“ musí být nejméně 1,2 milimetru** a z toho vychází i velikost ostatních písmen povinného textu. U obalů nebo nádob, jejichž největší plocha je menší než 80 cm², musí být povinné údaje uvedeny ve velikosti písma nejméně 0,9 mm. Tato velikost se nevztahuje na dobrovolně uváděné údaje.

Podrobné informace o Medové soutěži získáte na **speciálním webu** <http://www.fhruschka.cz/Soutez.aspx>, který byl k této příležitosti vytvořen.

Zdeňka Cutáková

Ubytování a stravování na hruschkovských oslavách

Účastníci konference přihlášení přes webový formulář obdrží také nabídku ubytování v pensionu Pamir (Zbýšov - 300 Kč/noc) a na sobotu a neděli si mohou objednat oběd v ceně 100 Kč poskytnutý cateringovou firmou přímo na místě výstavy. Ze Zbýšova do Brna a zpět v sobotu a v neděli bude zajištěn pro účastníky autobus. Objednávky je třeba zaslat co nejdříve.

Redakce

Vzdělávání včelařů

Kurs Nemoci včel

Opět je možno absolvovat dvoudenní kurs *Nemoci včel*, který lektoruje MVDr. Zdeněk Klíma. Kurzy budou probíhat od října do dubna. Termíny a místa jednotlivých kursů najdete průběžně na webu PSNV.

Již je možno se přihlásit na první z nich zde:

http://www.psnv.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=535

Praktický kurs včelaření

Informace na cestu – univerzální zaškolení včelařství ve Velké Lhotě

Termín: 10. – 18. září 2015 – celkem 7 dní, 56 hodin (10. – 11. 9., 14. – 18. 9.)

Lektor: Miroslav Urban

Místo konání: Modlitebna církve bratrské, Velká Lhota 108 + rodinné včelařství Urban, Velká Lhota 128, Valašské Meziříčí

Zahájení kursu: 10. 9. v 8:30 v modlitebně

Kontaktní osoba na místě: Alena Kološová, 778 731 598

Program kursu

- Obecné seznámení s oborem včelařství. Seznámení s vývojem, historií a současností včelařství. Seznámení se základní legislativou oboru. Seznámení s významem včelařství pro národní hospodářství – opylování. Praktická ukázka včelařských pomůcek a prostředků.
- Historie a současnost včelích produktů. Seznámení se všemi včelími produkty. Použití a využití produktů v historii a v současnosti. Další možnosti zpracování včelích produktů.
- Včela a včelstvo – sociální hmyz. Seznámení se sociálními vztahy společensky žijícího hmyzu. Porovnání se vztahy v lidské společnosti – důraz na socializaci účastníků kursu. Vytváření modelových vztahů na základě pozorování chování včel a převedení do lidské praxe – hravou formou ukážeme, že každý má ve společnosti nějakou funkci.
- Včelaření – základy a začátky. Seznámení s tím, co je potřeba k začátku chovu včel. Seznámení se zdroji včelařských informací – internet, včelařské školy, spolky... Seznámení s podporami ve včelařství. Ukázka včelích úlů a dalšího zařízení, které si účastníci budou moci osahat.
- Vztahy v přírodě – vztahy k přírodě. Základem včelaření je pozorování a pochopení dějů v přírodě. Seznámení s průběhem včelařského roku, včelařské rostliny. Opět přesah k socializaci účastníků – viz bod 3 - hravou formou ukážeme, že každý má ve společnosti nějaký vztah.
- Včelařství jako výdělečná činnost. Seznámení s možnostmi prodeje včelích produktů. Inspirativní pohledy do zahraničí – netradiční využití včel a jejich produktů. Včelařství a turistika. Praktické vyzkoušení prodeje – komunikační cvičení mezi účastníky - hravou formou ukážeme, jak komunikovat se zákazníky při prodeji
- Živé včely a žihadla. Praxe na včelnici. Rizika spojená s chovem včel – nemoci včel, alergie na včely, žihadla.

Setkávání včelařů

Pozvánka

na besedu, která se uskuteční ve čtvrtek 10. září 2015 od 15:30 v klubu Hospůdky u Jury při Háji ve Slezsku. Za příznivého počasí na včelnicí tamtéž.

Téma besedy: *Zužitkování posledních včelích matek a jejich zazimování.*

Zvou Slezanisté.

V. Židek

Podzimní seminář nástavkového včelaření

Pravidelný Podzimní seminář nástavkového včelaření se bude letos konat 21. 11. opět v pensionu Pamir ve Zbýšově. Program bude upřesněn, sledujte web PSNV.

Redakce

Setkání na Studeném vrchu se stává již tradicí

Předposlední sobotu v srpnu vystoupali včelaři na jeden vrcholek Brd, aby se trochu zapotili a na vrcholu se z rozhledny podívali na malebnou středočeskou krajinu. Ale hlavně proto, aby se setkali se včelaři z blízkého i vzdáleného okolí.

Letošní setkání pořádal (jako už 4 setkání předešlá) náš vážený kolega Josef Horký z Dobříše, a to s celou rodinou. A letos také ve spolupráci s PSNV.

Na toto páté setkání dorazilo přes 40 včelařů. I tentokrát s sebou přinesli jako dárek ostatním na ochutnání letošní med, který byl hlavně tmavý, asi medovicový. Kromě medu se ochutnávala medovina a samozřejmě sladkosti a dobroty od dam – včelařek. A některé kolegyně včelařky na místě dávaly k dobru i recepty.

Po této sice neoficiální, avšak vlastně hlavní debatě (jest totiž velmi důležitá a potřebná) nad stavem a produkty našich včel a nad opusy kuchařek následovala odborná část na téma *Zimní úhyny a obnova včelstev po úhynech*. V rámci programu došlo i na první výsledky vyhodnocení zimních ztrát zkoumaných v rámci sdružení Coloss, jehož tuzemské dotazování probíhalo letos na jaře. Za pomoci improvizované projekce mezi dvěma stromy přednášel a první výsledky představil Ing. Ivan Černý. Jednalo se o předběžné výsledky... Na podrobné vyhodnocení zimních ztrát, včetně vyhodnocení obnovy včelstev u respondentů, kteří poslali dotazník sdružení Coloss, dojde na podzim a proběhne v tuzemsku i v zahraničí. Výsledky přinese i časopis Moderní včelař.

S bohatou diskusí o tématu předcházení úhynům včelstev úzce souvisí i praktické zkušenosti. S nimi vystoupil např. Ing. Petr Texl, jenž představil dvouleté poznatky ze školy v Blatné, kde se zkouší na tlumení varroózy metoda pracovně zvaná *Sv. Anna* (odběr zavíčkovaného plodu včelstvu s následnou aplikací mírných akaricidů).

Samozřejmě se debatovalo o spoustě dalších témat a problémů, které přinesly dvě poslední sezony. Je to logické, vždyť se všichni snažíme více chápat to, co se kolem nás děje, a zkusíme se z toho nějak poučit pro sezony další a pro naši chovatelskou praxi. Právě proto jsou tato setkávání tak cenná. A tohle věru bylo ...

Velký dík patří Josefu Horkému a jeho rodině za perfektní organizaci celé akce. Byl to dobrý počin pro včelaře, kteří si takto utuží zdraví a navíc se dozví mnoho aktuálních informací. Včelaři se rozcházelí až v samotný podvečer – to také o něčem svědčí...

P. Texl

Co cennou zpětnou vazbu nabízíme ještě dva názory účastníků setkání a dovolujeme si požádat o názory další, které rádi uveřejníme.

Krásný den a místo, milí včelaři, stůl plný dobrot, ochutnávka medoviny a medů, zajímavá přednáška, prostě klasická ukázka spolkového života.

Opakovat, opakovat, opakovat.

Milan Šimonovský

Co se týká osobních dojmů - akce se nesla v neformálním, ale velmi příjemném duchu. Ústředním (a zajímavým) bodem byly přednášky Ivana Černého o Colossu.

Domnívám se, že takováto propagace Colossu je nutná, protože (snad) může přispět k tomu, že se příště zapojí více včelařů.

Další moment je důležitý zejména pro tvůrce dotazníku. Coloss dle (nejen) mého názoru obsahuje určité nedokonalosti, které by se možná tvůrcům podařilo eliminovat, kdyby po přednášce následovala debata o způsobu pokládání otázek.

Petr Řehoř

Foto Milan Šimonovský a Petr Řehoř

Medové odpoledne v Zadní Třebani

Tak letos už podvanácté! Ano, tenhle ve světovém kontextu zcela unikátní podnik, který pořádá musikant a včelař Luboš Fait s rodinou a ve spolupráci s řadou velice zajímavých občanských sdružení, bude mít letos již dvanácté pokračování. To také znamená, že (jak velí tradice) celé odpoledne zahájí vystoupení dvanácti kontrafagotistů. Letos v mezinárodním obsazení, protože tolik těchto půvabných i podivuhodných nástrojů se u nás už nedá sehnat ... Tohle si Vy, kteří jste poblíž, nenechte ujít, protože to nikde jinde na světě nevidíte a neuslyšíte.

A protože dobré věci mají být „zarámované“, tak na konci bude zase dobrá musika, totiž koncert komorního souboru Harmonia Mozartiana Pragensis <http://www.hmp-oktet.cz/>.

Mezi tím ale bude vše o včelách a produktech jejich píce. Bude odborná přednáška, na stole budou medy, medoviny, medové pečivo. A bude tam také stánek PSNV, kam zveme spřízněné duše ku setkání. Zejména pak kolegyně a kolegy od dolní Mže a z oblastí přilehlých...

A kromě toho budou u okolních stolků zástupci velice zajímavých občanských iniciativ.

Podrobně informace naleznete na webu: <http://medoveodpoledne.sweb.cz/>

A kdybyste se chtěli podívat na videa z minulých ročníků, klikněte na Včelařské fórum: <http://www.vcelarskeforum.cz/tema-Medove-odpoledne-v-Zadni-Trebani-diskuse?pid=120361#pid120361>

J. Matl

12. MEDOVÉ ODPOLEDNE

(propagace včelařství, neoficiální kultury a méně známých aktivit)

medoveodpoledne@seznam.cz

sobota 12. září 2015

Společenský dům v Zadní Třebani

srdečně zve ZO Českého svazu včelařů Liteň

a komorní soubor Harmonia Mozartiana Pragensis

13:15 Tržiště intelektu – ukázky tvorby a různých aktivit, diskuse s vystavujícími a prodej předváděných exponátů.

13:45 Slavnostní zahájení – Evroptští kontrafagotisté. Unikátní vystoupení 12ti kontrafagotistů (s mezinárodním obsazením).

14:20 Pěvecký sbor ze Zadní Třebaně – kdo pro něj vymyslí název, bude sladce odměněn.

15:00 RNDr. Ladislav Mráz – včelařská přednáška.

Po dobu přednášky soutěž pro děti v malování včelích motivů a zdobení medových perníčků. Vše o mnoho sladkých cen. Projížďka na koních.

Prodej medu, medového pečiva a tradičních i méně známých výrobků ze včelích produktů.

Ochutnávka a prodej medoviny – (www.muzeum-medoviny.cz).

Pracovní společnost nástavkových včelařů (www.psnv.cz) – o včelaření.

Kviz na včelí téma o mnoho cen medových i medovinových.

17.30 Harmonia Mozartiana Pragensis – komorní koncert dechového oktetu (2 hoboje, 2 klarinety, 2 lesní rohy, 2 fagoty).

Program: J. Vent, J. Lokaj, J. Kollert, F. V. Kramář

VSTUPNÉ JEDNOTNÉ 49,90 Kč, děti zdarma

Státní fond kultury ČR

 PSNV

www.psnv.cz

 VMS

www.varroamonitoring.cz

MODERNÍ
VČELAR

www.modernivcelar.eu

 VČELAR
FARMAR

www.vcelar-farmar.cz

Náměty a připomínky pište na e-vestnik@psnv.cz

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, o.s.

Staroměstská 6/1, 370 04 České Budějovice

Varia čili různé

Česká (s)poušť

Na závěr dovoluť opět jeden odkaz na velmi aktuální výzvu (za zaslání opět patří poděkování našemu kolegovi Jaromíru Ikavcovi).

<http://www.ceskaspoust.cz/>

Redakce

Prosklené pozorovací úly

Je tomu 6 let, co vychází e-Věstník, a hned v prvním čísle byla uveřejněna [nabídka na možnost společného sdruženého nákupu prosklených pozorovacích úlů](#), které běžně nebyly na trhu. Podobná nabídka vyšla ještě dvakrát s ročním odstupem.

Opět máte možnost nyní (výrobci regenerují síly před nadcházející sezonou a mají nyní pro tento typ výroby čas) objednat si pozorovací úl šikové konstrukce, který běžně na trhu není k dispozici.

Ted' už k samotným parametrům:

- úl pro DOČASNÉ umístění včelstvíčka, pro dlouhodobé umístění nevhodné
- 3 rámy nad sebou (vždy je možné spatřit matku)
- dvířka z obou stran, možno zavřít
- nahoře možnost krmení
- dole větrání
- česnový otvor (možno uzavřít)
- možno dodat pro r. m. Langstroth 2/3, Langstroth 3/4 a Optimal *)

Dále podmínky prodeje:

- cena: 2800 Kč vč. DPH
- objednávka je platná až po uhrazení zálohy 50 % ceny
- doprava: součástí úlu je sklo, nelze posílat, riziko rozbití skla
- uzavření objednávek: 30. 9. 2015, výroba: říjen 2015
- vyzvednutí: Podzimní seminář Zbýšov (listopad) – přesný termín není ještě stanoven
- vyhrazujeme si právo odstoupit od nabídky, pokud se nesejde dostatečné množství zájemců

*) r. m. 39x24 nenabízíme, protože pozorovací úly pro tuto r. m. naleznete např. [zde](#)

Máte-li o pozorovací úl zájem, můžete jej objednat zde: <http://www.psnv.cz/eshop/?69,proskleny-pozorovaci-ul>. Pokud váháte, pak vezte, že další příležitost, kdy budeme schopni podobnou akci zopakovat, je zase za rok, od listopadu již není šance takto malosériovou výrobu zařadit do výroby.

Fotografie úlu jsou zde:

http://www.psnv.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=133

Pravděpodobně se podaří dostat pozorovací úl do Lužánek, pokud máte zájem si jej prohlédnout.

Lukáš Matela